

Proposta didàctica Secundària

Crea el rap del civisme digital

Presentació

Per al **Dia de la Internet Segura 2020 (11 de febrer)**, una de les activitats que des del **programa Internet Segura de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya** proposem als **centres educatius** és que els alumnes **componguin i interpretin un rap**, amb una lletra que serveixi per promoure el civisme a Internet, i especialment a les xarxes socials. És per això que titulem aquesta activitat **Crea el rap del civisme digital**, i està pensada per als **cursos d'ESO** (també hi ha la versió de l'activitat per al cicle superior de Primària, que trobareu en un altre document del nostre web).

Objectiu

El rap i altres músiques urbanes s'acostumen a relacionar amb lletres dures, sovint políticament incorrectes. En aquesta activitat proposem que els/les alumnes creïn un rap o que sigui una crida a comportar-se cívicament i amb respecte a Internet, o una denúncia dels comportaments incívics a les xarxes socials.

L'activitat servirà perquè l'alumnat treballi en equip, faci emergir la seva creativitat, i s'enfronti a fer-ne una interpretació en públic. Però la proposta també és una excusa perquè els/les estudiants reflexionin sobre el civisme a Internet i a les xarxes socials. En aquest sentit el/la docent pot incentivar un debat previ, de més o menys durada en funció del temps disponible, a partir de qüestions com ara:

- Disposeu d'alguna xarxa social? Si és que sí, quina és la vostra experiència amb elles? (per què la feu servir, què hi pengeu, etc.).
- Sou usuàries/usuàries de TikTok? Quins usos li doneu? N'heu configurat la privacitat?
- Teniu en compte, quan pengeu alguna cosa a Internet, que a partir d'aquell moment pot anar a parar a mans de qualsevol persona?
- Heu escrit alguna vegada missatges ofensius a les xarxes socials? Per què?
- Creieu que és important tenir un comportament de civisme i respecte a les xarxes? Per què?
- Què heu fet si alguna vegada heu llegit un comentari ofensiu a les xarxes? Com ho podem fer per aïllar aquests comportaments o tipus de comentaris?
- A algú de vosaltres no li agraden les xarxes socials? Per quin/s motiu/s?
- Quins avantatges i inconvenients veieu en les xarxes socials?

Des d'Internet Segura pensem que aquesta activitat la podeu fer de manera transversal a moltes assignatures del currículum, com ara Tutoria, Llengua catalana, Música. Educació Visual i Plàstica, Tecnologia...

Desenvolupament de l'activitat

El/la docent pot iniciar la sessió explicant breument que l'11 de febrer se celebra el Dia d'Internet Segura, que és un dia en què es recorda especialment que quan ens connectem a la xarxa hi ha una sèrie de coses a tenir en compte per fer-ho "amb garanties", i que així, per exemple, no descobreixin les nostres contrasenyes, o que als pares i mares no els descobreixin els números dels comptes bancaris, o que algú altre es faci passar per nosaltres a Internet o a les xarxes socials. També ser cívic és important quan entrem a Internet: hi ha molts llocs on es poden escriure missatges o comentar publicacions d'altres, o de notícies, i és imprescindible fer-ho amb respecte, expressant les opinions pròpies, però sempre sense insults i amb educació.

Per començar l'activitat, es dividirà l'alumnat en grups de 4-5 persones. Les normes són les següents:

- Tenen 20 minuts per escriure la lletra d'un rap i posar-hi una melodia.
- La durada màxima de la cançó ha de ser de 2 minuts.
- La cançó ha d'incloure, com a mínim, 6 d'aquestes paraules: Internet, Civisme, TikTok, Respecte, Pantalla, Crush, Pro, Popu, Trolejar, Hater, Semat, Flow, Friqui.

Podeu prendre com a exemple aquest rap fet per la Asociación Civil Faro Digital: <https://www.youtube.com/watch?v=NFPe3QsP9fc>. O també aquest altre d'Atrapades en el gènere: <https://www.youtube.com/watch?v=sZK1Ax-qcUw>.

Us oferim també les bases rítmiques totalment lliures de drets que trobareu en aquest web: <http://www.hhgroups.com/bases/>.

Després serà l'hora de mostrar les creacions a les companyes i als companys! Cada grup sortirà a interpretar el seu rap! La situació ideal seria que tothom hi intervingués, i per tant que tots i totes cantessin algun fragment.

Proposem que, per tenir-ne un record, les diferents actuacions s'enregistren en vídeo. Una bona opció pot ser enllaçar tots els vídeos, creant així un rap col·lectiu de tota la classe.

A criteri del professorat i del centre, deixem la possibilitat de triar quin és el millor rap, i la manera de fer aquesta valoració (si s'escau).

Variants

Us hem explicat l'activitat base. Ara bé, també podeu complicar una mica més la proposta i introduir algunes variants:

- **Treballar la improvisació.** La dinàmica inicial és la mateixa: debat previ si es considera oportú, grups de 4-5 alumnes... En aquest cas, només es prepararà superficialment la cançó, perquè els alumnes hauran de sortir sense apunts a cantar-la. Per aquest motiu, disposaran només de 10 minuts per preparar-la. En aquest temps es podran fer un esquema d'allò que volen dir, en quin ordre interpretaran el tema... Les paraules que cal usar estaran escrites a la pissarra, i quan sigui el seu torn els grups hauran d'anar improvisant allò que cantin.
- **Batalla entre grups.** Si encara ho voleu complicar una mica més, es pot intentar fer una batalla entre grups, en què els participants sortiran de dos en dos, com les batalles de rap o d'altres músiques urbanes. En aquest cas, caldrà molta destresa per part de l'alumnat, ja que a la improvisació cal afegir el fet d'anar responent a allò que canta el grup rival. I no oblidem que el tema ha de ser el civisme digital! En aquest cas es pot dur a terme aquesta proposta si al centre s'ha treballat prèviament algun aspecte d'aquest tipus de debats musicals.

Compartiu-ho amb nosaltres!

Si feu aquesta activitat, ens encantarà que ens ho feu saber a través de l'etiqueta **#InternetAmbCivisme** i que ens referencieu a les nostres xarxes socials i correu electrònic:

Twitter: @internetambseny
Facebook: @internetsegura.cat
Instagram: @internetambseny
Correu: internetsegura@cesicat.cat

Ho podeu fer el mateix dia, amb algun comentari o imatge sobre el desenvolupament de l'activitat, o en dies posteriors pujant a Internet i etiquetant el vídeo.

Nota: Des d'Internet Segura donem molta importància a la privacitat, als drets dels menors, als drets d'imatge... Per tant, us proposem que si pugeu aquesta activitat a la xarxa usant l'etiqueta #InternetAmbCivisme, ho feu sense que es reconeixin els alumnes. Podeu, per exemple, buscar una manera original de fer un vídeo, posar emoticones als rostres, fer el rap amb uns titelles, etc.

*L'activitat Crea el rap del civisme digital s'emmarca en el conjunt de propostes que des d'Internet Segura proposem per a aquest dia, aplegades sota el lema **A Internet, amb civisme**. Podreu seguir el desenvolupament de la jornada de l'11 de febrer a les xarxes socials a través de les etiquetes **#InternetAmbCivisme** i **#SID2020**. Per a més informació, consulteu el web <https://www.internetsegura.cat/definicio-projecte/dia-internet-segura>*